

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут охорони здоров'я
Кафедра здоров'я людини і фізичної реабілітації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О. А. Лагоднюк

“ _____ ” _____ 2018 р.

08-02-17

Національний університет
водного господарства
та природокористування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Основи фізичної реабілітації

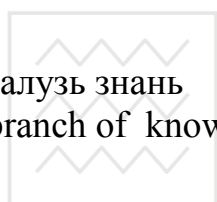
BASIC SOFPHYSICAL REHABILITATION

спеціальність
specialty

227 Фізична терапія, ерготерапія
227 PHYSICALTHERAPY,
ERGOTHERAPY

галузь знань
branch of knowledge

22 Охорона здоров'я
22 Health care

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Рівне – 2018

Робоча програма «Основи фізичної реабілітації» для студентів, які навчаються за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія. Рівне: НУВГП, 2018. – 11с.

Розробник: Нагорна Ольга Борисівна – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри здоров'я людини і фізичної реабілітації.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри здоров'я людини і фізичної реабілітації.

Протокол від «27» серпня 2018 року № 1.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Завідувач кафедри: _____

(підпис)

Н.Є. Нестерчук

(ініціали та прізвище)

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Протокол від «06» вересня 2018 року № 7.

Голова науково-методичної комісії _____

(підпис)

І. М. Григус

(ініціали та прізвище)

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ВСТУП

Програма обов'язкової (нормативної) навчальної дисципліни «Основи фізичної реабілітації» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння головних принципів використання засобів і методів фізичної реабілітації у відновленні осіб після перенесених захворювань, наслідком яких є порушення рухових функцій.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Основи фізичної реабілітації» є складовою частиною циклу дисциплін професійної та практичної підготовки для студентів за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія». Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів – анатомія людини, фізіологія людини, основи медичних знань, цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях, лабораторних заняттях, самостійної роботи та виконання поставлених задач.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Вивчення дисципліни передбачає надання студентам розуміння теоретичних, методологічних аспектів реабілітації загалом та фізичної терапії зокрема. Студенти повинні засвоїти основи фізіотерапевтичного планування у процесі реабілітації, партнерської роботи у міждисциплінарній команді, модель взаємостосунків «фізичний терапевт-пацієнт».

Ключові слова: обстеження, діагностування, прогнозування, програма фізичної реабілітації, лікувальна фізична культура, масаж, фізіотерапія.

Annotation

Studying discipline involves giving students an understanding of the theoretical, methodological aspects of rehabilitation in general and physical therapy in particular. Students must learn the basics of physiotherapy planning in the process of rehabilitation, affiliate work in the interdisciplinary team, the model of interactions "physical therapist-patient".

Keywords: examination, diagnosis, forecasting, physical rehabilitation program, physical therapy, massage, physiotherapy.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Нормативна	
	227 Фізична терапія, ерготерапія.		
Модулів: 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів: 1		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – курсова робота		Семестр	
Загальна кількість годин - Денна: 90 год. Заочна: 90 – год.		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3	Рівень вищої освіти: <u>бакалаврський</u>	Лекції	
		12 год.	2 год.
		Лабораторні заняття	
		24 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		30 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання: курсова робота – 24 год.	
	Вид контролю: курсова робота іспит		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
 для денної форми навчання – 40 %
 для заочної форми навчання – 11 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є: розкриття суті реабілітації на сучасному етапі, завдання, мети та принципів фізичної терапії, професійна підготовка майбутнього фахівця-фізичного терапевта.

Завдання курсу: ознайомлення із видами, періодами, етапами та засобами фізичної реабілітації; ознайомлення із завданнями та засобами фізичної реабілітації; вивчення професійних компетенцій фізичного терапевта; ознайомлення студентів із поняттям реабілітаційного обстеження, оцінки, діагнозу, прогнозу; вивчення принципів складання реабілітаційної програми.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні принципи фізичної реабілітації;
- класифікацію лікувальних фізичних чинників, що використовуються у фізичній реабілітації;
- клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації;
- завдання, методи фізичної реабілітації;
- клінічну та позаклінічну професійну діяльність фізичного терапевта;
- стандартизовані тести для проведення реабілітаційного обстеження;
- особливості побудови реабілітаційної програми;
- принципи медичної етики та деонтології;
- основні законодавчі документи, які регулюють діяльність фізичного терапевта;

вміти:

- формувати оцінку стану пацієнта на основі реабілітаційного обстеження;
- формувати реабілітаційний діагноз;
- формувати реабілітаційне прогнозування;
- формувати мету реабілітаційної програми у SMART-форматі;
- вести реабілітаційну документацію.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Базові відомості про фізичну реабілітацію

Тема 1. Поняття реабілітації та місце у ній фізичної терапії.

Визначення поняття «реабілітація». Реабілітація та її різновиди. Завдання реабілітації. Принципи реабілітації. Медична реабілітація. Соціальна реабілітація. Психічна реабілітація. Фізична терапія. Загальні відомості про фізичну терапію. Основні законодавчі документи, які регулюють діяльність фізичного терапевта. Статут Асоціації фізичних терапевтів України.

Тема 2. Клінічна та позаклінічна діяльність фізичного терапевта.

Етапи підготовки фахівця з фізичної терапії. Професійні компетенції фізичного терапевта. Робота й міждисциплінарній команді. Етичний кодекс фізичного терапевта.

Тема 3. Реабілітаційне обстеження. Визначення реабілітаційного обстеження. Правила проведення реабілітаційного обстеження. Професійні шкали та тести обстеження хворих. Принципи і методи обстеження опорно-рухового апарату.

Тема 4. Складання реабілітаційного діагнозу. Складання прогнозу, проведення оцінки. Правила формування реабілітаційного прогнозу. Конфлікт інтересів «пацієнт-реабілітолог». Фактори, що впливають на реабілітаційний прогноз. Визначення поняття реабілітаційного діагнозу.

Тема 5. Проведення реабілітаційного втручання. Реабілітаційний супровід. Програми раннього втручання. Характеристика медичної стабільності. Пригнічення і сприяння. Лікування зі стисканням (компресією) і витягуванням.

Тема 6. Особливості побудови реабілітаційної програми. Мета програми реабілітації у SMART-форматі. Міждисциплінарний підхід. Якість життя пацієнта. Медична етика та деонтологія.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Лекційна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	ін	с.р.		л	п	лаб	ін	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Базові відомості про фізичну реабілітацію												
Тема 1. Поняття реабілітації та місце у ній фізичної терапії.		2		2	4	5		2		2		
Тема 2. Клінічна та позаклінічна діяльність фізичного терапевта.		2		2	4	5				2		
Тема 3. Реабілітаційне обстеження.		2		10	4	5				2		
Тема 4. Складання реабілітаційного діагнозу. Складання прогнозу.		2		6	4	5				2		
Тема 5. Проведення реабілітаційного втручання.		2		8	4	5						
Тема 6. Особливості побудови реабілітаційної програми		2		6	4	5						
Разом за змістовим модулем 1	90	12		24	24	30		2		8		80

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1 Базові відомості про фізичну реабілітацію			
1	Тема 1. Поняття реабілітації та місце у ній фізичної реабілітації. Основні законодавчі документи, які регулюють	2	2
2	Тема 2. Клінічна та позаклінічна діяльність фізичного реабілітолога.	2	2
3	Тема 3.1. Реабілітаційне обстеження. Основні тести та шкали реабілітаційного обстеження в практиці фізичного реабілітолога.	2	2
4	Тема 3.2. Реабілітаційне обстеження. Обстеження основних рухових функцій.	2	2
5	Тема 3.3. Реабілітаційне обстеження. Правила проведення	2	-
6	Тема 3.4. Реабілітаційне обстеження. Тонусометрія. Шкала	2	-
7	Тема 3.5. Реабілітаційне обстеження. Шкали та тестування для визначення активності та життєдіяльності пацієнта.	2	-
8	Тема 4. Складання реабілітаційного діагнозу. Складання прогнозу.	2	-
9	Тема 5. Проведення реабілітаційного втручання. Основні напрямки проведення реабілітаційного втручання.	2	-
10	Тема 5.2. Проведення реабілітаційного втручання. Застосування основних та допоміжних засобів фізичної	2	-
11	Тема 6. Ведення записів та складання реабілітаційної програми	2	-
12	Тема 6.2. Ведення записів та складання реабілітаційної програми. Командна оцінка при складанні	2	-
	Разом	24	8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1 Базові відомості про фізичну реабілітацію			
1	Тема 1. Закон України про реабілітацію Інвалідів	2	6
2	Тема 2. Етичний кодекс члена Асоціації фізичної терапії України	2	6
3	Тема 3. Специфічні тести та шкали для реабілітаційного обстеження в практиці фізичного терапевта.	2	6
4	Тема 4. Обстеження основних рухових функцій.	2	6
5	Тема 5. Правила проведення гоніометрії. Тест Ловвета.	2	6

6	Тема 6. Шкали та тестування для визначення активності та життєдіяльності пацієнта. Індекс Бартела.	2	5
7	Тема 7. Міждисциплінарне обстеження в рамках реабілітаційної діагностики	2	5
8	Тема 8. Необхідність роботи міждисциплінарної команди при формуванні реабілітаційного прогнозу.	2	5
9	Тема 9. Визначення рівня порушення органів та систем, активності та участі пацієнта.	2	5
10	Тема 10. Правила складання реабілітаційного діагнозу.	2	5
11	Тема 11. Формування мети, завдань при визначенні реабілітаційного прогнозу різної категорії пацієнтів.	2	5
12	Тема 12. Відмінність реабілітаційного та медичного діагнозу.	2	5
13	Тема 13. Командна оцінка при складанні реабілітаційного діагнозу з урахуванням принципу	2	5
14	Тема 14. Основні напрямки проведення реабілітаційного втручання.	2	5
15	Тема 15. Застосування основних та допоміжних засобів фізичної реабілітації при проведенні реабілітаційного втручання.	2	5
Разом		30	80

7. Індивідуальна робота

Підсумком самостійної роботи є написання курсової роботи.

Курсова робота виконується кожним студентом за індивідуально отриманим завданням.

Представлення, структура, оформлення курсової роботи.

Титульний аркуш, відповідність теми та змісту, кількість розділів (не менше трьох, відповідна назва розділів і підрозділів: вступ – обґрунтування актуальності обраної теми, постановка мети і конкретних завдань, об'єкт, предмет, методи дослідження; 1 огляд літератури, 2 організація та методи дослідження, 3 результати дослідження), висновки, список використаної літератури, додатки.

8. Методи навчання

1. Основні форми навчального процесу:

- навчальні заняття;
- розповідь-пояснення, бесіда, лекція
- самостійна робота студентів;
- робота в наукових бібліотеках та мережі Інтернет;
- наочна форма (ілюстрація, демонстрація).
- контрольні заходи.

2. Види навчальної роботи студентів:

- лекція;
- лабораторні заняття;
- консультація.

9. Методи контролю

Застосовуються наступні методи оцінювання:

1. Індивідуальне усне опитування.
2. Модульний тестовий контроль, який проводиться в центрі незалежного оцінювання.
3. Вирішення типових задач.
4. Письмовий теоретичний контроль.
5. Індивідуальний контроль практичних дій та отриманих результатів.
6. Курсова робота.
7. Екзамен, який проводиться в центрі незалежного оцінювання.

10. Розподіл балів, які отримує студент

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
10	10	10	10	10	10		

Виконання курсової роботи			Сума
Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	
До 20	До 40	До 40	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 –100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій;
2. Нормативні документи Всесвітньої конфедерації фізичної терапії та Всесвітньої інсультної організації;
3. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Основи фізичної реабілітації»/О. Б. Нагорна / Електронний режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/shufr/05-07-01.html>
4. Навчальні відеофільми;

12. Рекомендована література

Базова

1. Богдановська Н. В. Фізична реабілітація хворих різних нозологічних форм: навч. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання спец. "Фізична реабілітація" / Н. В. Богдановська, І.В. Кальонова; Держ. вищ. навч. закл. "Запорізь. нац. ун-т" М-ва освіти і науки, молоді та спорту України. – Запоріжжя: [б. в.], 2011. – 313 с.

2. Епифанов В. А. Лечебная физическая культура и массаж : учебник / В. А. Епифанов. – М. : ГЭОТАР-МЕД, 2002. – 560 с.

3. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / В.М. Мухін. - 3-тє вид., переробл. та доповн. – К.: Олімпійська література, 2009. – 486 с.

4. Основи фізичної реабілітації: навчальний посібник / О. Б. Нагорна, В.В. Горчак – Рівне, 2017. – 128 с. Схвалено до друку Вченою радою НУВГП (протокол № 3 від 19.04.2017). [Електронний ресурс]; – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/shufr/05-07-01.html>

5. Реабілітаційне обстеження у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник / І.М. Григус, О. Б. Нагорна, В.В Горчак – Рівне, 2017. – 150 с. Схвалено до друку Вченою радою НУВГП (протокол № 6 від 29.06.2017). [Електронний ресурс]; – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/shufr/05-07-01.html>

Допоміжна

1. Епифанов В. А. Лечебная физическая культура и массаж : Учеб.пособие для вузов. – М.: ГЭТААМЕД, 2004. – 560 с.

2. Комплексная реабилитация в профилактике больных и инвалидов: Учеб. пособие / под. ред. С. П. Евсеева. – М.: Советский спорт, 2001. – 320 с.

3. Лисовский В. А. Комплексная профилактика заболеваний и реабилитация больных и инвалидов: Учебн. пособие / Под редакцией проф. С.П.Евсеева. – 2-е изд., стереотип. – М.: Советский спорт, 2004. – 320с.

4. Медицинская реабилитация: руководство для врачей / [ред. В. А. Епифанов]. – М. : МЕДпресс-информ, 2005. – 328 с.

5. Медицинская реабилитация: руководство. Том I. / [ред. В. М. Боголюбов]. – М., 2007. – 678 с.

6. Медицинская реабилитация: руководство. Том III. / [ред. В. М. Боголюбов]. – М., 2007. – 584 с.

7. Мерзлікіна О. А. Тлумачний словник термінів і словосполучень з фізичної реабілітації / О. А. Мерзлікіна, О. В. Гузій. – Львів, 2002. – 48 с.

8. Порада А. М. Основи фізичної реабілітації / А. М. Порада, О. В. Солодовник, Н. Є. Прокопчук. – К.: Медицина, 2006. – 248 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Попов С. Н. Физическая реабилитация: [Учебник для вузов] / С. Н. Попов. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2005. – 605 с./ Электронный режим доступа:<https://studfiles.net/preview/1777971/>

2. Язловецький В. С. Основи фізичної реабілітації : [Учебник для вузов] / В. С. Язловецький, Г. Е. Верич. – Кіровоград, 2004. – 328 с./ Электронный режим доступа:http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis

3. Українська Асоціація фізичної терапії/ Электронный режим доступа: www.physrehab.org.ua/

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування